XIN LƯU Ý:
ĐÂY CHỈ LÀ BẢN CHÉP NHÁP
CHƯA ĐƯỢC SƯ GIÁC NGUYÊN HIỆU ĐÍNH.
QUÝ PHẬT TỬ TẠM THỜI CÓ THỂ DÙNG LÀM
TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU CHO RIÊNG MÌNH.
XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN.

Kinh Tranh Luận 1
<blockquote>Kalama tri ân bạn tranngocdieu.nt ghi chép.</blockquote>
[12/02/2022 - 01:52 - tranngocdieu.nt]

Học đến bài kinh Đại Hội thì trong đó cho chúng ta biết được một duyên sự đặc biệt. Duyên sự đặc biệt ở đây là trong một lần đại hội chư thiên, tức là chư thiên ở nhiều thế giới đến để mà lễ Phật với nghe pháp trong một đêm rằm. Đức Thế Tôn đã tùy theo căn cơ của Thiên chúng mười phương mà thuyết giảng sáu bài Kinh trong hình thức là vấn đáp. Có nghĩa là Ngài dùng thần thông Ngài tạo ra một vị hóa Phật và cái vị đó hỏi Ngài - chúng ta biết là hóa Phật có nghĩa là một hình ảnh do thần thông tạo ra thôi - Ở đây có một điều đặc biệt mà chúng ta bắt buộc phải biết, bắt buộc phải nhớ đó là trong bối cảnh của đêm đó và tùy thuộc vào cái căn cơ, trình độ của Thiên chúng đêm đó. Tôi đã nói rất nhiều lần, tôi nhấn mạnh là đêm đó, có nghĩa là tùy thuộc vào căn cơ, cái khuynh hướng tâm lý, cái chủng tử giác ngộ của Thiên chúng đêm đó về hầu Phật nghe pháp. Cho nên Đức Phật ngài để cho vị hóa Phật hỏi Ngài cái vấn đề mà Ngài thấy rằng qua cái câu trả lời thì Ngài sẽ giúp cho các vị Trời, các vị Thiên chúng hiểu được cái điều mà Ngài muốn nói và những câu hỏi đó, những câu trả lời đó của Ngài và vị hóa Phật đó sẽ giúp cho Thiên chúng được giác ngộ. Cho nên tôi nhắc lại chỉ trong đêm đó thôi nha chứ một lúc khác nếu có người hỏi Ngài về những vấn đề đó thì chắc chắn Ngài có một tỷ cách trả lời chứ không phải chỉ có cách đó.

Tôi ví dụ như bây giờ có người đến hỏi tôi chứ làm sao mà gia đình tôi lúc này cứ lục đục hoài. Tôi sẽ trả lời thế này: Ông đừng có say sưa nữa thì gia đạo ông nó Ok thôi chứ không có gì hết. Tôi trả lời như vậy bởi vì ông này tôi biết ổng uống rất là nhiều. Ngày nào ổng cũng say sưa và tất cả vấn đề trong nhà ổng nó đi ra từ cái chuyện mà ổng say sưa mỗi ngày. Rồi một ông khác ổng cũng đến than phiền với tôi như vậy sự xảy ra với cái gia đạo của ổng, hoàn cảnh gia đình ổng lúc đó cũng xào xáo bất ổn thì tôi nói ổng đừng có đá gà nữa. Rồi một ông khác thì tôi nói đừng có cá độ đá banh nữa. Còn ông khác thì tôi nói ông phải đi kiếm job, kiếm việc làm để mà phụ giúp gia đình chứ không thể cái gì cũng trút lên vai của bà vợ. Thì mỗi ông tôi trả lời một cách là vì sao vì hoàn cảnh mỗi ông mỗi khác. Nhưng mà trên hết tinh thần chung, lý tưởng chung của tất cả những lời khuyên đó là gì. Đó chính là mình là người trụ cột của gia đình mình phải có trách nhiệm, mình là một trượng phu mình phải là chỗ dựa, là bóng tùng quân cho vợ cho con. Cái ý lớn là như vậy nhưng cái tình huống, cái tình tiết trong mỗi lời khuyên thì có khác là vì sao. Là vì cái hoàn cảnh mỗi người gặp tôi nó không có giống nhau.

Ở đây cũng vậy, tôi nhắc đi nhắc lại chổ này là tất cả những lời giải thích của Đức Phật, tất cả những bài giảng của Đức Phật cho thính chúng tựu chung lại thì cái nội dung vẫn là tinh thần nói đến cái khổ và con đường giải thoát. Nó chỉ vậy thôi nhưng mà cách nói khác nhau là bởi vì cái căn cơ, cái sở tánh, cái khuynh hướng, cái trình độ, cái sở thích của mỗi người không có giống nhau. Dầu cho đó là anh em, chị em một cha một mẹ lớn lên trong một bối cảnh gia đình, một điều kiện xã hội, một bối cảnh văn hóa giáo dục giống hệt nhau. Nhưng mà cái hành trang, cái tư lương, cái

vốn liếng sanh tử của mỗi người không có cách chi mà nó giống nhau được. Cho nên bắt buộc trong những hoàn cảnh khác nhau thì Đức Thế Tôn ngài cũng có cách nói về vấn đề nào đó mà cách nói phải khác nhau. Tôi nhắc lại chuyện đó, một cái chuyện mà tôi đã nhắc lại không biết là bao nhiêu lần.

Thì chúng ta biết rằng ở đây mình không có thể trăm sự mà đổ hết cho cái bản tiếng Việt được bởi vì nhiều lý do. Chúng ta thấy rằng càng nhiều bản dịch thì càng tốt chứ một bản dịch thì nó khó. Cho nên chúng ta tạm thời chúng ta có một bản dịch của Kinh này ở trong trang web là asianlli.org. Chúng ta cứ vào trong đó tìm cái bài Kinh là Kathawawidadha Sutta bản dịch của ngài Tanisado.

Tôi nhìn cái cô Trúc Như này tôi nhớ có một bà bả đi bác sỹ bả than với bác sỹ, bả nói sao mà trong người tôi nó đau đớn khắp nơi hết. Tôi rờ ở đâu nó cũng đau hết bác sỹ coi tôi bị cái bệnh gì. Bác sỹ cứ khám rồi thử nghiệm rồi tùm lum hết khắp người bả mà không thấy bệnh gì hết. Cuối cùng bác sỹ chịu thua nói bà bị cái bệnh gì mà tại sao bà rờ chổ nào nó cũng đau thì mới đem qua ông bác sỹ khác thì ông bác sỹ khác mới phát hiện ra cái đầu ngón tay của bả bị sưng cho nên bả rờ đâu cũng bị đau. Lý do không phải chổ đó bị đau mà đầu ngón tay của bả bị đau. Vấn đề ở đây có thể là mạng (wifi) cô Trúc Như có vấn đề, nói như vậy tôi cũng chẳng biết Trúc Như là con trai, con gái hay là bê đê chẳng biết.

Cái câu đầu tiên của chúng ta đó là: Do đâu mà trên đời này lại có chuyện tranh cãi đấu đá nhau, rồi buồn phiền, đủ thứ phiền não linh tinh hết. Vì đâu, do đâu, từ đâu mà nó lại nảy ra bao nhiêu cớ sự cãi cọ, dành giựt, đấu đá, buồn khổ. Tất cả những cái đó nó xảy ra từ đâu. Tôi nhắc lại trong bối cảnh này, trong cái đêm đó với căn cơ, với sở tánh, cái trình độ, cái khuynh hướng, cái tư lương, cái vốn liếng của những vị Trời đêm đó về hầu Phật nghe pháp thì phải trả lời như thế này. Phải trả lời như chúng ta sẽ thấy và sẽ nghe. Đó là Đức Phật ngài dạy rằng: Do cái ái và do cái lận do hai cái, do tham ái và xan tham - thì cái xan tham ở đây có nghĩa là sự bỏn xẻn- thông thường hiểu như vậy. Nhưng mà ở chổ này, chúng ta không có nên xài chữ bỏn xẻn mà nên xài chữ ích kỷ là vì sao. Là vì người Phật tử Việt Nam tôi nhớ tôi nói không biết bao nhiêu lần là chúng ta bị một cái bệnh rất là nặng. Đó là buổi đầu chúng ta tiếp cận, chúng ta làm quen với Phật pháp qua một vài cái định nghĩa nó hơi khiêm tốn. Chúng tôi lựa cái chữ đẹp nhất, thơ mộng nhất đó là cái chữ khiêm tốn. Tức là buổi đầu chúng ta biết Phật pháp qua những khái niệm khiêm tốn, những khái niệm rất là đại khái, những khái niệm rất là sơ sài. Thí dụ như chúng ta nghe nói bỏn xẻn thì hiểu bỏn xẻn có nghĩa là kẹo, là không được hào phóng, không được hào sảng trong chuyện chi tiêu. Chi tiêu một cách dè xẻn thì trong trường hợp đó được gọi là bỏn xẻn. Mà nó khổ một chổ hiểu như vậy thì chết cha rồi. Là bởi vì chữ bỏn xẻn mình hiểu là dè xẻn trong chi tiêu thì mới có 1/5 của định nghĩa thật sự mà chúng ta cần biết mà thôi. Có nghĩa là vầy tôi không muốn vị sư khác quen biết những người Phật tử mà đang hộ độ, đang giúp đỡ cho tôi đó cũng là bỏn xẻn. Tôi nhắc lại tôi có một số người quen biết và họ cũng hộ trì giúp đỡ tôi, họ thân quen với tôi, thương mến tôi và tôi không muốn mấy ông sư khác quen biết với những người này và tôi không muốn mấy người này nè quen biết với mấy ông sư khác - đó là một. Tôi biết nhiều kinh điển Phật pháp nhưng mà tôi không có muốn, tôi không có vui khi mà thấy những người khác cũng biết giống như tôi, nó hơi lấp lửng. Tôi nhắc lại nên phân biệt chổ này, ganh tỵ là không vui với cái người ta có, còn cái bỏn xẻn là không muốn cho ra cái mà mình có nhưng mà khi mà mình định nghĩa mà lửng lơ, lơ lơ lửng lửng mà không xác định thì thấy làm như hai ông này giống giống nhau nhưng mà không phải. Tôi nói lại ganh tỵ là không có vui với cái người ta có tức là không có vui với cái đang ở trong tay người ta, còn bỏn xẻn là mình không muốn ai đó có được cái mà mình đang có. Hai cái nó khác nhau. Thì ở đây cũng vậy, tôi có quen biết một số Phật tử mà tôi không muốn mấy ông sư khác được mấy người này nè, mấy người đang hộ trì tôi đó họ dòm ngó tới. Còn cái ganh tỵ đó là học trò của người ta, Phật tử của người ta, người quen của người ta không mắc mớ gì tôi hết mà tôi thấy tôi ghét, tôi khó chịu thì đó gọi là ganh tỵ. Còn cái bỏn xẻn là tạm thời đó là của tôi và tôi không muốn chia sẻ cái đó với ai hết. Rồi kiến thức Phật pháp của tôi tôi cũng không muốn chia sẻ cho ai hết, chổ ở của tôi tôi không muốn ai về ở hết. Như vậy thì về đồ chúng có nghĩa là người của tôi tôi không muốn ai rớ vô. Tiếng tâm của tôi tôi không muốn ai ké vô, kiến thức của tôi tôi không muốn chia sẻ với ai, sau cùng mới đến cái

chuyện mà vật chất của tôi thì bản thân tôi xài dè xẻn, tôi sợ tiêu tốn hoang phí đã đành rồi mà tôi cũng không muốn chia sẻ cho người khác. Như vậy chữ bỏn xẻn hồi xưa giờ mình hiểu chỉ 1/5 thôi.

Và tôi xin các vị làm ơn lưu ý dùm cái sự khác biệt giữa sự bỏn xẻn và cái sự tiết kiệm, phân biệt giữa hà tiện và tiết kiệm. Và một bên là hào sảng và hoang phí. Hai cái này phân biệt dùm tôi. Người Việt Nam thì bắt buộc phải hiểu, phải biết mấy chữ này rồi, tuy nhiên biết trên mặt ngôn từ chữ nghĩa thôi mặt chữ. Chứ còn trong thực tế thì rất nhiều người bản thân họ cứ lúng ta lúng túng nhầm lẫn mập mờ giữa hai cái này. Tức là họ tưởng hà tiện và tiết kiệm nó giống nhau. Họ nói tôi không có xài vì tôi thấy chuyện đó nó không có đáng nhưng mà nghĩ kỹ lại thì không phải như vậy. Và đối với họ, bản thân họ cũng không biết chuyện gì đáng để mà xài tiền nữa. Nó khổ như vậy đó. Bản thân họ họ cũng không biết cái gì đáng nhưng mà cái chuyện đầu tiên họ giải thích cái thái độ mà dè xẻn, kiệm ước của họ đó đầu tiên là họ thấy không có cần thiết, còn nhiều chuyện đáng xài hơn, cần xài hơn thật ra là họ sợ nó mẻ. Cho nên họ không phân biệt được cái tiết kiệm và cái hà tiện. Trường hợp thứ hai là họ không phân biệt được cái sự hào sảng và hoang phí. Hào sảng là chuyện đáng xài bao nhiêu cũng không tiếc. Còn hoang phí là chuyện tào lao cách mấy họ cũng có thể quăng ra không thèm đếm mà trong văn chương gọi là chuyện tình không suy tư đối với tiền bạc. Thì cái chữ bỏn xẻn ở đây nó phải hiểu ra nhiều vấn đề có nghĩa là cái lòng ích kỷ chỉ biết mình và không muốn người khác được như mình thì trong trường hợp đó được gọi là bỏn xẻn.

Và Đức Phật trong đêm nay trước mặt Ngài có vô lượng Thiên chúng mười phương về hầu pháp. Thì Ngài xét thấy rằng có rất là nhiều người họ cần nghe được câu hỏi và câu trả lời này là vì đâu, bởi đâu mà nó ra cái nông nổi cớ sự là cái cuộc đời này nó lại có qua nhiều những cái ồn ào náo nhiệt của những tranh đấu tương phân giữa thiên hạ. Vì đâu, thì cái chuyện đầu tiên Ngài nói rằng do tham ái và do cái bỏn xẻn. Thứ nhất là thích nhiều quá, cái gì cũng thích. Cái thứ hai là thái độ tâm lý không muốn cho ra, không muốn chia sẽ. Thứ nhất là cái gì cũng thích, cái thứ hai là không muốn chia sẽ không muốn cho ra. Hai cái này chính là cội nguồn là cớ sự là nguồn cơ cho tất cả những bi kịch đó. Bi kịch đấu đá nhau tương tranh nhau và sau cùng là cái sư tan nát giữa lòng đời nó đều được khởi đi từ cái chuyện cái gì cũng thích và không muốn chia sẻ. Nhiều khi mình thấy biết bao nhiêu là vấn đề tán loạn của nhân gian. Cái cội nguồn đó nhiều khi nó rất rất là đơn giản, đơn giản một chỗ là như mình thấy bài kinh này đó nó đi ra từ chuyện rất là nhẹ nhàng mà mình không thấy không giải quyết được. Cho nên đầu tiên Đức Phật trả lời nó từ ái mà đi ra đủ thứ chuyện hết và Ngài xác định rằng thích cho nhiều, cho cố vào đã vậy lại không muốn cho ra không muốn chia sẻ, sống mà không có nhìn ai hết thì hỏi làm sao mà không xảy ra chuyện được.

[12/02/2022 - 03:30 - tranngocdieu.nt]

Ở đây có vị nào mà trong lúc tôi giảng quý vị làm ơn tra dùm tôi chữ tiếng Pali, tra dùm tôi từ điển Anh - Pali xem coi củ tỏi trong tiếng Pali coi đó là chữ gì và ở đây mình có cái chữ gọi là pesuna có nghĩa là đâm thọc hai lưỡi. Tôi không có tra tôi để cho quý vị tra và viết lên dùm tôi coi cái củ tỏi trong tiếng Pali nó là cái gì rồi sẵn mình học luôn cái chữ thứ hai đó là pesuna là đâm thọc hai lưỡi thì các vị vào Pali dictionary thì nó ra thôi. Bây giờ tôi lo tôi giảng tiếp, ai mà tìm ra thì bỏ lên đây dùm.

Cái câu thứ hai trong bài kệ này đó là, cám ơn người bên đường nha. Chúng ta thấy rằng một bên là đâm thọc hai lưỡi thì tiếng Pali đó là pesunna, còn cái củ tỏi là lasuna. Sở dĩ tôi nhờ quý vị tra là bởi vì tôi muốn các vị bữa nay là sau buổi giảng này nhớ thêm ba từ Pali. Có nghĩa là tiếng Pali có lúc trong chỗ này là pesuna, có chỗ là pisuna cả hai chữ nha chứ không phải chỉ biết có một chữ rồi mai mốt cãi nhau cho đã thì không phải. hai đứa trẻ đứa cãi là bố, đứa cãi là ba, đứa cãi là cha, ông gì, đứa kêu là tía thì mệt lắm. Ba hay là bố, cha hay là ông già là tía thì the same. Cho nên pesunna hay là pisunna thì cũng vậy thôi. Chữ na là n chấm dưới, tập thói quen viết chữ cho nó giống, cho nó đúng. Chứ còn mơ mơ màng màng nói rằng ui chữ viết viết sao cũng được. Các vị tưởng tượng chính tả mà nói viết sao cũng được các vị nghe coi có đoạn trường không, coi nó có động trời không. Ở đây chữ latsunna làm ơn nhớ nhớ lại à chữ này là củ tỏi mai mốt mà nhắc lại củ tỏi mình nhớ tới chữ đâm thọc, nhớ tới chữ đâm thọc mình nhớ mình đã học chữ củ tỏi vậy đó.

Thì ở đây trong bài kinh này đó, các vị nhớ lại dùm tôi bài kinh này Ngài giảng về giáo lý duyên khởi. Kinh tranh luận nói về giáo lý duyên khởi hay gọi là duyên sinh. Mà tôi xin nói rõ cho bà con

một chuyện nữa là từ xưa, cho tôi hỏi một câu trong room này, trong room mình ở đây các vị có ai từng học chính thức hay từng nghe qua đại khái sơ sài về giáo lý duyên khởi chưa. Thí dụ như bây giờ tôi nhắc lại nó chung chung, trả lời chung cho những người hay hỏi nha, những người mà chưa biết gì hết. Đó là ở trong kinh mình có một công thức rất là nổi tiếng là vô minh duyên hành, hành duyên thức, vô minh ở đây có nghĩa là vô minh trong bốn đế, nó là gốc cho ba hành là phi phúc hành, phúc hành và bất động hành. Phi phúc hành là cách giải quyết nỗi khổ niềm đau, (tôi cố ý tôi nói lại nguyên văn để cho quý vị nhớ) phi phúc hành là mình do vô minh trong bốn đế mà mình đi đến phi phúc hành là mình giải quyết nỗi khổ niềm đau, giải quyết vấn đề sinh tử của mình bằng cách làm chuyện tào lao bậy bạ bất thiện đó gọi là phi phúc hành, từ đó bị sa đọa.

Tiếp tục cái trường hợp thứ hai là do vô minh trong bốn đế mình tìm đến phúc hành đó là cái thiện cấp thấp, giải quyết nó mình ráng mình tu hành tinh tấn cho bớt khổ mà tưởng sao cũng quẩn quanh nữa. Cái người cao nhất của chúng sanh mà có trình độ cao nhất đó tức là họ tu tập thiền định vô sắc để rồi sống hết tuổi đó cũng quay trở xuống nữa. Thì đó gọi là vô minh duyên hành, hành duyên thức - thức ở đây có nghĩa là chỉ cho thức tái tục, cái tâm tái sinh ấy. Làm ơn tôi năn nỉ quý vị phải để ý cái định nghĩa này nha. Do chính vì vô minh trong 4 đế nó mới dẫn đến chuyện mình chọn lựa cái cách sống trong 3 hành. Từ 3 hành này mới tạo ra cái tâm tái tục. Tôi nói theo chuyên môn của A tỳ đàm là 19 tâm tái tục đó là hành duyên thức. Thức duyên danh sắc - cái danh sắc ở đây chỉ cho thành tố tâm sinh lý trong thời điểm tái tục, thời điểm đầu thai, làm ơn nhớ dùm danh sắc là vậy. Danh sắc duyên lục nhập có nghĩa rằng từ cái tâm sinh lý của buổi đầu thai nó mới dẫn đến cái chuyện có mặt của 6 căn. Lục nhập duyên xúc là sao, từ chỗ 6 căn nó mới nảy ra cái chuyện căn cảnh thức gặp nhau. 6 căn là mắt, tai, mũi, lưỡi, thân, ý. Khi mà căn cảnh thức có nghĩa là nhãn thức cảnh sắc rồi thần kinh nhãn, 3 ông này cộng lại tạo ra hiện tượng xúc - xúc nghĩa là sự gặp gỡ của căn cảnh và thức. Từ xúc duyên ra thọ, hễ mà có va chạm giữa căn cảnh thức thì tự hiên nó nảy ra cái thọ. Có nghĩa là hoặc là thọ hỷ, hoặc là thọ xả chẳng hạn. trong trường hợp đó được gọi là xúc duyên cho thọ. Mà thọ duyên cho ái, ở đây mình phải nhớ công thức này đang nói cho chúng sinh ở cõi ngũ uẩn và là chúng sinh phàm phu. Công thức này là công thức mà tôi đang nói là cái hành trình sinh tử của một chúng sinh phàm phu cõi ngũ uẩn. Chứ còn đối với chúng sinh cõi tứ uẩn hay nhất uẩn thì mình phải sửa lại một chút. Sửa lại làm sao, sửa lại thí dụ như vô minh duyên hành, hành duyên cho thức, thức duyên danh sắc thì mình thấy ở cõi mà chúng sanh cõi vô sắc chẳng hạn thì vô minh duyên cho bất động hành, chứ không có còn là duyên cho hành không mà phải nói rõ là bất động hành. Cái hành duyên cho thức thì thức ở đây mình phải hiểu là 4 tâm tái tục cõi vô sắc - 4 tâm đầu thai, rồi thức duyên cho danh tái tục chứ không phải duyên cho danh sắc nữa, duyên cho danh tái tục tức là cho cái tâm tái tục, thức duyên cho danh, danh sắc duyên cho lục nhập thì ở đây nó không phải là lục nhập nữa mà nó còn có cái ý nhập - ý xứ thôi. Rồi lục nhập duyên cho xúc, tức là ý xúc. Xúc duyên cho thọ - thọ ở đây là chỉ cho thọ của ý thức chứ không phải là thọ của ngũ song thức, cứ như vậy v.v...Thì ở đây tôi đang nhắc lại nữa dễ mà nữa khó, nữa khô mà nữa ướt là bởi vì tôi hy vọng rằng trong room này đã từng có người học qua. Còn ai mà trớt quớt chắc tôi phải đành ngậm ngùi, cứ bị cái gì mà trăm dâu đổ đầu tằm là làm sao mà tôi gánh nổi nha. Muốn học cái đó thì chúng ta lại phải học một lớp riêng nữa. Cũng giống như các vị đến học y tá với tôi thì tôi chỉ cách chích thuốc, chỉ cách đo máu, chỉ cách bắt mạch, chỉ cách làm sổ sách hồ sơ tiếp nhận bệnh nhân. Mà tôi đang chỉ cái đó mà quý vị hỏi tôi chuyện khác, hỏi tôi cách làm toán cộng, toán trừ, toán nhân thì chết tôi rồi.

[12/02/2022 - 06:46 - tranngocdieu.nt]

Ở đây cũng vậy đó, trong cái bài này Đức Thế Tôn ngài nói về giáo lý duyên khởi. Có một điều về giáo lý duyên khởi có tới ngàn lẻ một cách để nói về công thức duyên khởi. Có nghĩa là tùy cái căn cơ, cái trình độ, cái khuynh hướng, cái sở thích, cái túc duyên, cái tư lương của mỗi người mà Đức Thế Tôn nói về cái hành trình sanh tử khác nhau. Có người thì Ngài nói là do vô minh duyên cho 3 hành, hành duyên cho thức, thức duyên danh sắc, danh sắc duyên lục nhập v.v... và v.v...Nhưng có người thì Ngài không có nói như vậy. Ngài không có bắt đầu từ vô minh mà có người Ngài bắt đầu từ xúc. Đấy cái vấn đề nó từ chỗ đó. Rồi có người Ngài nói dòng sanh tử bắt đầu từ cái thọ. Có người Ngài nói dòng sanh tử bắt nguồn từ ái. Có người Ngài nói nó từ vô minh. Có người thì Ngài

nói từ tà kiến. Khổ vậy đó, có người Ngài nói duyên khởi này bắt đầu từ ngã mạn. Mình nghe mình thấy kỳ kỳ là tại sao. Vì cái căn cơ trình độ nó khác nhau nên cái cách nói nó như vậy. Nãy tôi nhắc rồi, cái vấn đề gia đình của ông A đó được giải quyết bằng cách là sao, bằng một câu thôi là đừng có nhậu nữa. Các vị có nghe rõ không đừng có nhậu nữa. Nhưng mà vấn đề của ông B, để giải quyết cái gia đạo của ông B thì kêu đừng có đánh bài nữa. Nhưng mà tựu chung lại là nhằm một ý thôi đó là muốn giải quyết vấn đề gia đình của anh bây giờ thì các anh nói chung là phải quay về trách nhiệm của một thằng đàn ông, của một đấng trượng phu, của một cội tùng quân cho vợ con nương nhờ, đó là ý chánh. Nhưng mà trước khi đến nơi mà cái ý chánh đó thì hướng giải quyết vấn đề của mỗi cá nhân đến hỏi tôi bắt buộc phải khác nhau. Bởi vì trong đó có một ông thì khoái đá gà, một ông thì khoái cá độ đá banh, rồi một ông thì thích nhậu nhẹt, một ông thì coi như la cà trà đình tửu quán bè bạn. Uống một ly cà phê mà ngồi 8 tiếng đồng hồ ngoài quán, thí dụ như vậy thì mỗi ông có vấn đề riêng. Thì từ chỗ mà cái vấn đề, cái cá nhân của mỗi người không giống nhau cho nên cái hướng giải quyết của mỗi người trong cái đề nghị của tôi dứt khoát không cách chi mà nó giống nhau được. Cho nên ở đây có câu hỏi là ở đời này nè thứ nhất tại sao có chuyện rắc rối này nọ thì Đức Phật ngài nói rằng do tham ái và do cái ích kỷ.

Câu thứ hai hỏi tiếp đó là do đâu muốn này muốn kia. Hồi nãy Ngài nói rồi. Ngài nói là do ái và do cái bỏn xẻn, bủn xỉn, cái ích kỷ mà nãy sinh tùm lum chuyện. Cái vị hóa Phật hỏi thêm câu nữa là do cái nhân cái duyên gì mà ở đời này nè nó lại có chuyện mà thích này thích kia mong mỏi này nọ thì Đức Phật ngài dạy rằng mọi sự đi ra từ cái muốn. Bởi vì không có muốn thì nó không có nảy sinh chuyện gì hết. Và ở đây chúng ta thấy rằng câu trả lời của Đức Phật ngài xài cái chữ chata là muốn

[12/02/2022 - 08:19 - tranngocdieu.nt]

không có muốn, chỉ cần không có ý muốn thì nó không có vấn đề. Tây có một câu hay lắm: Hành trình vạn lý nào đi nữa cũng luôn được bắt đầu bằng bước chân đầu tiên. Đó là câu danh ngôn thứ nhất. Cái câu danh ngôn thứ hai tôi dùng để minh họa cho vấn đề mà tôi đang nói ở đây. Đó là: Bắt đầu tốt thì coi như đã đi được một nữa, mà bắt đầu sai lầm thì coi như mình đã bị chệch hướng từ căn bản, từ bước chân đầu tiên. Quý vị có nghe kịp không? Hai câu, câu thứ nhất là bước đầu tốt thì coi như đã đi một phần đường, bắt đầu sai thì đã chệch hướng từ đầu. Hai cái này phải nhớ, bắt buộc phải nhớ. Thì cái hướng giải quyết đầu tiên của mình ở đây là cái muốn. Không có cái muốn thì không bắt đầu cho một cớ sự gì được hết. Cái nguồn cơn ở đời khởi đi từ cái muốn. Mà cái kiểu muốn như thế nào? Nó có nhiều cái kiểu muốn: Có người họ muốn có thiệt là nhiều tiền để họ hưởng thụ. Có người họ muốn họ có thiệt là nhiều để họ có thể sống tốt hơn, để họ có thể chia sẻ nhiều hơn cho người khác. Thì ngay cái muốn đầu tiên này nó đã không có giống nhau. Cho nên từ đó nó lại bắt đầu cho vô số chuyện sai biệt, khác biệt nhau về sau. Cho nên Đức Phật ngài dạy cái căn cớ, cớ sự nguồn cơn của mọi sự ở đời nó khởi đi từ cái muốn. Bởi vì không có muốn thì không có gì hết.

Thì ở đây chúng ta thấy có một cái chữ là chữ assa cái ước vọng. Rồi cái chữ natha trong chú giải pali natha là samathi là cái sự thành tựu. Mà nó có chuyện này nữa chữ natha có nghĩa là dứt khoát, chung kết, chung điểm. Nói đến chung điểm tôi mới nhớ một chữ cuối nữa là chữ nittha có nghĩa là the end kết thúc. Thì hết một bài kinh chẳng hạn như bài kinh Kalawithama khi mà giảng xong trong Pali kết thúc để là ..(tiếng Pali). Hoặc mình coi phim Anh, Mỹ khi hết phim rồi thì nó để cái chữ The end cho mình biết rằng phim hết rồi. Còn ở trong cái phim Tàu thì khi hết phim nó để chữ kịch chung. Kịch chung có nghĩa là hết phim rồi. Chút nữa nittha đây mình thấy có chữ end hoặc conclusion kết luận, kết thúc sau cùng, cũng có nghĩa là sự biết mất, sự băng hoại, tiêu tùng, tiêu tán đường, ngủm củ từ. Thì ở đây mình thấy cái chữ nittha nghĩa như vậy đó. nhưng trong chú giải giải thích là chữ samathi có nghĩa là sự thành tựu. Nếu mình muốn cái gì đó gọi là assa. Đức Phật trên đời này có 3 hạng người. Một là hạng người sống trong hy vọng. Hạng người thứ hai là hạng người vô vọng. Hạng thứ ba là hạng không thèm hy vọng. Hạng sống vô vọng là người sống bất thiện nhiều quá, họ không có biết cái gì hết. Chính vì họ không biết cái gì hết nên họ không có lòng trông đợi ở những kiếp lai sinh được khá hơn, hạng này là hạng tệ nhất- hạng này là hạng tuyệt vọng, vô vọng. Cái hạng thứ hai là hạng sống trong hy vọng có nghĩa là biết làm lành, biết trau dồi công đức

để chờ đợi những điều tốt đẹp trong kiếp sau. Còn hạng thứ ba là hạng không thèm hy vọng chính là các bậc Thánh. Các vị thấy rằng bao nhiêu cái mong mỏi mơ ước trông đợi hy cầu trong đời này thì nó cũng chỉ là sự quẩn quanh trong cái cõi trầm luân thôi.

Tôi nói đến đây tôi mới nhớ có cái ông ổng đi bác sỹ ổng than phiền ổng khổ quá mấy hôm nay ổng ngủ không có được. Tại vì mỗi lần ổng tắt đèn nhắm mắt trong ảo giác của ổng ổng thấy nguyên bầy chuột đông lắm lít cha lít chít nó chạy cùng cái giường của ổng hết. Nó đá banh náo nhiệt lắm rồi nó hò nó, hét nó cổ vũ, có cổ động viên, có cầu thủ chuột, ổng mệt lắm ngủ không có được. Ổng nói bác sỹ giúp cho ổng ngủ ngon giấc đừng để ổng ảo giác như vậy ổng ngủ không có được. Đêm nào nó cũng đá banh rần rần như là Wounld cup vậy làm sao ổng ngủ. Bác sỹ nói được rồi để tôi cho ông uống thuốc này ông ngủ sâu hơn tự nhiên nó không có chiêm bao. Chiêm bao nó đến từ những giấc ngủ mà nó không có được sâu, nó không có được ngon lắm. Ngủ không ngon không sâu sẽ dễ bị mộng mị bậy bạ. Cho ông uống thuốc bảo đảm tối nay ông về ông yên tâm. Thì ổng trả lời ổng nói chắc để mai mới uống được chứ bữa nay không uống được đâu. Thì bác sỹ hỏi sao kỳ vậy. Ổng nói tại vì mấy ngày nay đêm nào nó cũng đá banh hết nên đêm nay là trận chung kết của mấy con chuột, thì dầu sao cũng cho tôi coi trận chung kết xong rồi ngày mai tôi uống thuốc. Tự nhiên tôi nhắc cái này tôi mới nhớ chuyện mình sợ chuột mình đã sợ ảo giác nhưng mà trong bụng cũng có một chút nắm níu. Biết là sợ, biết là không thích mấy con chuột đá banh nữa nhưng mà đêm nay tụi nó đá trận cuối cùng, trận chung kết. Thì phàm phu cũng giống như vậy tức là một đằng nói muốn Niết bàn, muốn giải thoát nhưng cái lòng không có dứt khoát nó cũng tiếc tiếc mà không nói ra thôi. Không nói ra nhưng cũng tiếc tiếc khi mà ông sư thấy người ta hộ độ cúng dường cũng khoái. Rồi làm cư sỹ thấy cũng có lên mạng, lên facebook lên motok cũng quen biết người này người kia thì cái lòng cũng vui. nhiều khi đi làm Phật sự đi rủ nhau ra Hà Nội, miền Trung, Nha Trang hành thiền từa lưa hết nhưng thật ra mình cũng không biết cái vui của mình trong những chuyến đi đó, cái vui đó từ đâu mà nó ra. Tôi đang nói về chữ ý muốn đó. Cái chữ chanta này nó quan trọng lắm chính mình không có ngờ là cái niềm vui đó là niềm vui đạo vị hay là nhiều khi niềm vui đó nó đến từ cái tình bạn. mà cái tình bạn đạo và cái tình bạn kiểu thù tạc, giao hảo hai cái này nó mơ màng lắm nha, mơ hồ lắm. Cái lằn ranh nó không có rõ chỉ như cái sợi tóc thôi quý vị. Nó chỉ là một sợi tóc thôi. Cho nên chính mình cũng không có ngờ nói trời ơi sao đi chùa vui quá nên thôi bây giờ lập nhóm nha, lập nhóm Theravada miền Trung, nhóm Theravada miền Bắc rồi lâu lâu có cái giao lưu thì hiểu nhau rủ nhau cắm trại. trên đời nó không có gì vui bằng cắm trại. Năm nay tôi 46 tuổi mà tôi vẫn còn niềm mê chơi như cái thuở nào. Thì giờ trong cái điều kiện sống của tôi hiện tại tôi có nhiều điều kiện để camping lắm- cắm trại đó. Tôi mơ có một ngày có được cái đêm dừng chân hạ trại bên một cái bờ biển nào đó thật là sạch sẽ, thật là an toàn chỉ có trăng có gió, có một bờ lau bãi cát như vậy thì sung sướng biết là chừng nào.

[13/02/2022 - 01:55 - tranngocdieu.nt]

Chung quanh mình là những người biết nghe nhau nói và biết nói cho nhau nghe. Biết nói những gì người ta muốn nghe và lắng nghe những gì người ta muốn nói, đâu phải là chuyện dễ. và cuối cùng một ngày kia mình mới tá hỏa ra đó là cái mà mình thấy vui nó không phải là những cái đêm trăng thiền định tu tập với nhau, mà nó vui là vì ta có nhua trong đời, chỉ vậy thôi rồi lúc đó chết cha rồi. Cho nên ở đây Ngài nói cái cớ sự trên đời này nó nảy sinh ra từ đâu? Nó nảy sinh ra từ chổ mình muốn nhiều quá. Từ chổ mình muốn nhiều quá cho nên là nó dẫn sanh chổ này chổ kia. Trong kinh nó có một cái câu ikchanaaran padaricasati (tiếng Pali). Tức là cái nguyện vọng nó dẫn dắt người đi. Cho nên nhiều khi các vị biết tôi không dám nói tôi là hành giả tinh tấn. Tôi cũng chẳng dám nói tôi là một nhà sư trong sạch nhưng mà tôi có một chút cái niềm tin nếu không vì một cái trọng nghiệp quá khứ tiền thân thì tôi cũng hy vọng kiếp này tắt thở có lẽ chổ mình đi nó cũng không đến nỗi tệ. Tại vì mình thường xuyên mình sống mỗi ngày, có những lúc tôi cũng trời ơi đất hỡi lắm. Ở đây có mấy người quen họ biết tôi cũng dễ dui nhưng mà có một điều là phần lớn thời gian là tôi tìm thấy được cái niềm vui ở trong giáo lý. Tôi tìm thấy niềm vui trong giáo lý cho nên nếu mà tôi muốn mà tôi không có đủ thời gian đó quý vị. Bởi vì tôi có rất nhiều thứ, tôi có may mắn là tôi có nhiều những chìa khóa trong tay lắm. Có nhiều cái phòng để tôi mở cửa, biết bao nhiêu là châu báu trong đó. Biết bao nhiêu là thứ bảo vật ở trong đó. Bao nhiêu là thứ đẹp mắt giá trị hiếm có trong đó. Cho

nên bây giờ tôi chỉ cầm xâu chìa khóa tôi lục lạo biết là bao nhiêu thứ. Không có thời gian mà chính vì cái chỗ tôi có những cái thích đó tôi nghĩ nó là cái vốn liếng cho đời sau kiếp khác. Tôi kể như vậy không có nghĩa là tôi đang nói nhiều về tôi. Vì đó là cái chuyện ngu không có gì ngu bằng hết đó. Mà cái điều ở đây tôi muốn nói là tôi quý vậy cũng y như vậy. Các vị hãy nhớ dùm cái chuyện là mình có những cái sở thích, có những cái niềm vui, có những cái đam mê nó lành mạnh thì nó sẽ chính là cái ngọn đèn nó dắt mình đi. Thì đời sau kiếp khác sinh ra thì chính những sở thích của bây giờ nó dẫn cho mình có một hướng đi tốt hơn cho đời sau kiếp khác. Nói như vậy không có nghĩa là chúng ta bỏ cái đời này. Bỏ phút giây hiện tại trước mắt để mà trong đợi ở cái chuyện ở kiếp sau, không phải, đó là không đúng. Hiện tại nó phải tốt nó mới có tương lai tốt. Chỉ có hiện tại tốt nó mới có cái hồi ức tốt. Chỉ có cái hiện tại tốt thì nó mới có những dự tính, dự toán tốt. Cho nên không phải nói là tôi nói như vậy có nghĩa là lìa bỏ cái hiện tại mà tôi muốn nói rằng hãy chuẩn bị. Chúng ta sống chúng ta phải có hồi ức và những cái kinh nghiệm tốt về quá khứ. Chúng ta phải có những dự trù, những dự toán về tương lai phải có. Nhưng mà không có mơ màng về quá khứ, không có tưởng tiếc quá khứ. Mà không có hoài vọng tương lai, không có dệt mộng tương lai. Nhưng mà phải chuẩn bị tương lai và có kinh nghiệm về quá khứ để học hỏi cho hiện tại thì cái đó là chuyện nên.

Tôi đang nói về chữ muốn là như vậy. Và trong lúc mà tôi giảng tôi vẫn không ngừng nhắc đi nhắc lại một chuyện đó là bài kinh này là bài kinh được Đức Phật chọn để mà nói cho cái người họ nặng về tâm sân, nặng về nộ tánh. Cho nên tôi nói gì kệ tôi, các vị vẫn nghe một phần 50%, nhưng mà 50% ngồi nghiệm nghiệm xem tại sao mà cái bài kinh này được giảng cho mấy người nặng về nộ tánh. Tôi nhắc lại mặc dù cái bài kinh này đó đúng là dành cho mấy người có tánh sân nhiều và chỉ trong cái đêm đó thôi. Tức là trong số những người đến trong cái đêm đó để hầu Phật nghe pháp thì cái cách nói này nó hợp với họ. Ngài đãi ăn họ trong đêm đó thì Ngài đãi cái món này. Nhưng mà sáng mai, đêm mai, ngày mốt, tuần sau, tháng khác, năm nữa thì lúc đó có người đến hỏi Ngài chắc chắn một ngàn phần trăm thì Ngài sẽ nói khác đi. Chỉ trong cái đêm đó thôi nhưng mà ích ra thì cái bài kinh này nó cũng là một cái gợi ý rất là lớn cho chúng ta là tại sao mà đối với người tánh sân trong cái đêm đó về hầu Phật thì Ngài lại chọn cái này nói cho họ nghe. Tại sao vậy? Đó cũng là cái điều gợi ý rất là lớn rất là quan trọng.

Bài kinh này tôi thấy là quan trọng bởi vì thông qua đây chúng ta lại có dịp để ôn tập về rất là nhiều cái vấn đề giáo lý. Mà nhờ cái bài kinh này chúng ta mới có dịp làm chuyện đó. Chứ còn khơi khơi mà bắt mấy ông sư mà giảng thì tôi không biết giảng cái gì. Nhưng mà có mấy bài kinh này khi mà mình lo mình giải thích như vậy thì mình có cái dịp để mình ôn tập lại những vấn đề giáo lý mà khi khác chúng ta không có mấy dịp để mà nói. Tại sao mà tình bạn được cũng cố qua những lần gặp gỡ. Đối với tình bạn ngoài đời bởi vì trong những lúc đó chúng ta mới có dịp chúng ta mới ngồi pha trà, gọt trái rồi chưng hoa, rồi chăm sóc lẫn nhau. Chứ còn nói ôi không có chuyện gì hết khỏi gặp thì coi như là nó chìm xuống luôn. Trong khi đó ở đây Phật pháp cũng vậy.

Ở đây cái câu hỏi tiếp theo cái câu thứ nhất là vì đâu nó nảy ra cái chuyện tranh đâu tương tranh ở đời thì Ngài nói là do tham ái và bỏn xẻn ích kỷ. Cái thứ hai Ngài nói rằng là do cái duyên nào nó có cái chuyện mà người ta thích cái này, thích cái kia thì Ngài nói là do cái ước muốn mà ra. Cái câu thứ ba cái ước muốn đó từ đâu nó ra cái đó.

Ở trong internet trong cái trang của ông Bình An Sơn thì cái đoạn mà cái câu hỏi đó là ở đoạn trước người ta hỏi chuyện này chuyện kia ở đời là nó xuất phát từ đâu Ngài nói là ước muốn. Rồi cái vị hóa Phật mới hỏi thêm là cái muốn này, muốn nọ ở đâu nó ra. Thì cái câu hỏi đó trong bản internet họ đánh số là 866 là đúng rồi nhưng mà trong bản trong đây thì tôi muốn biết là cái bản mà cái vị này lấy nè là 866 câu trả lời của Đức Phật là như vậy là đúng rồi, hai số nó giống nhau. Ở đây các vị có thấy hay không? Đức Phật trả lời đó là do cái khả ý và bất khả ý thì trong tiếng Pali gọi là satang, asatang. Cái này nó còn có một chữ nữa là niktha và aniktha. Có nghĩa là vừa ý và không vừa ý. Hoặc là một cái là toại ý một cái là bất toại thì đó là những cái chữ mà mình phải biết. Thì Ngài dạy ở đời có chuyện thích cái này cái kia bởi vì sao? Bởi vì nó cũng có những cái ngọt ngào chứ không phải không có. Ngài nhìn nhận cái đó có Ngài nói từ cái chỗ đó. Từ cái chuyện phân biệt mà nảy sinh ước muốn. Vị Thánh không có lòng phân biệt nên không có ước muốn kiểu phàm phu. Đây là

cái chuyện phải nhớ. Trong chánh văn thì để như vậy mình phải hiểu là do cái chữ phân biệt. Từ cái chuyện phân biệt này nọ mới nảy sinh cái ước muốn. Và ở đây các vị có thấy trong bản dịch của ngài Minh Châu có cái câu thế này: Sau khi thấy trong sạch cả hữu và phi hữu. Cái này nếu mà không có đọc cái bản tiếng Phạn ấy, tiếng Pali thì coi như không biết Ngài nói cái gì.
[13/02/2022 - 07:06 - tranngocdieu.nt]
Mọi rắc rối ở đời khởi đi từ cái ước muốn của phàm phu và những cái ước muốn đó có từ sự phân biệt trong cái trần cảnh. Và cái sự phân biệt đó được bắt đầu từ cái bản chất của pháp hữu vi là lúc vầy lúc khác. Đây là một cái ý nghĩa rất là sâu mà mình cần phải lưu ý. Tức có nghĩa là tại sao mình thấy đời sống nó là muôn màu, tại sao mình thích cái này cái kia là bởi vì mình bị cuốn hút ở trong cái muôn màu của đời sống. Mà cái gọi là muôn màu đó mình tưởng đó là hay nhưng thật ra không phải. Cái muôn màu đó thật ra nó được bắt đầu từ cái bản chất phù du của đời sống lúc vầy lúc khác. Nhờ cái sự vô trường đó nó làm cho cuộc đời này trở nên thú vị hơn, nó trở nên đa dạng hơn, nó trở nên giàu có hơn. Mình cứ gọi đó là đa dạng, là phong phú, là giàu có nhưng thật ra nói cho nó rốt ráo nó hơi phủ phàng, nói hơi tàn nhẫn một chút thì tất cả sự phong phú đó nó đi ra từ bản chất vô thường của đời sống, của pháp hữu vi. Đây là cái điều mình cần phải ghi nhận. Bởi vì chính từ chỗ đó nó mới mở ra cho mình cái bên dưới.
Sở dĩ trong đời này có chuyện này chuyện kia bởi vì chúng ta có thích và có ghét. Mà tại sao có thích và có ghét mà nó lại nảy sinh ra chuyện. Bởi vì thích là tham và ghét là ưu. Mà những cái này nó có từ đâu - có từ chuyện mà mình muốn. Cái muốn nó có từ đâu - nó có từ cái lòng phân biệt chuyện này chuyện nọ. Mà cái lòng phân biệt không cần thiết của phàm phu chính là nguồn cơn cho mọi thứ. Mà tại sao có cái lòng phân biệt là bởi vì bản chất đời sống này nó là vô thường. Mà từ chỗ vô thường cho nên lúc vầy lúc khác, thì trên nền tảng lúc vầy lúc khác đó mà chỉ cần mình có lòng mình chạy theo nó tự nhiên mình thấy nó đa dạng chứ không có gì hết. Chỉ cần nó luôn vô thường thì nó phải lúc vầy lúc khác, mà cái lòng mình chạy theo lúc vầy lúc khác đó tự nhiên mình thấy đời sống đa dạng. Cái khuynh hướng mình quan trọng lắm. Thay mình thấy nó là rối rắm nó là đa đoan. Thay vì mình thấy nó là phù du là ảo hóa thì ngược lại với khuynh hướng sanh từ của mình đó, với tập khi sinh tử đó thì mình lại thấy nó hay, thya61 cái đó nó hay. Thí dụ như mình thấy cái đó nó có xuân, có hạ, có thu, có đông đúng ra nó là cái sự vô thường ở trong thiên nhiên, ở trong vũ trụ đó chứ. Nhưng mà ít ra khi mình có cái lòng hưởng thụ của kẻ phàm phu, với sự hỗ trợ của tập khí sinh tử thì tự nhiên mình thấy biết yêu cái cái tuyết trắng của mùa đông, là vàng của mùa thu, rồi cái hoa cỏ xanh tươi của mùa xuân. Nói cho cùng đó tôi còn biết trong nhân gian này nó còn có cái thú đau thương. Có nghĩa là mình cứ đoàn viên, cứ thương ai là ở gần người đó, muốn gì được nấy nó không có đã. Mà đời sống phải có ước vọng muốn mua cái đó quá đi mà chưa có khả năng mua thì mình mới có động lực để mình đi tới. Rồi mình thương nhau mình phải có xa một chút như là một chút ớt, một chút tiêu cho đời sống vậy. Lâu lâu phải nghe mắt mình cay cay nó mới đã, nó có một chút hít hà nó mới đã. Chứ còn mình thương ai mà cái nhân vật đó nó xuất hiện ngay trước mặt mình một cái bịch và nó suốt đời cứ gắn bó nhau thì có đâu mà hay. Nó chán, tiếng Việt Nam gọi là lòi chành té bựa chó chê mèo mửa nó nản lắm. Mà nó phải có cảnh mà anh đầu sông em cuối sông nó mới đã. Quân giang đầu thiếp giang dủy, tương tư bất tương kiến. Người đầu sông người cuối sông, uống chung dòng nước mà không có thấy nhau. Rồi từ đó nó mới nãy sinh ra nào là Ngưu Lang, nào là Chức Nữ. Nó mới ra nào là Trương Chi, Mỵ Nương thì nó mới đã. Chứ còn coi như muốn là dính, muốn là dính, muốn là được thì đâu có hay. Nhưng mà thật ra cái ngu của phàm phu nó khởi đi từ chỗ nào? Là mình đè ngay cái chổ nhược của pháp hữu vi mình lại yêu nó mới chết ấy chứ. Tức là yêu ngay cái chỗ nó vô thường đó. Bởi vậy yêu em lòng chợt từ bi bất ngờ là chổ đó. Thương người ta rồi nó có thể nó bao dung, cái chuyện rất là lạ, thương người thương cả cái xấu của người ta là ở chổ đó. Cho nên bài kinh này nhấn mạnh nội dung rất là quan trọng đó chính là không có trí tuệ , không có lòng cầu giải thoát thì người ta có yêu mê đời sống này bằng ngay chính cái đoạn trường, cái đổi đoạn của nó. Ngay cái chổ mà nó vô thường biến dị lúc vầy lúc khác. Thay vì chán nó lại thấy đó là cái nét duyên của nó.
[13/02/2022 - 07:43 - tranngocdieu.nt]

 Hồi nãy Ngài trả lời Ngài nói cái chuyện rắc rối ở đời là do người ta phân biệt. Do thích cái này, ghét cái kia, cái này ngọt, cái kia đắng, cái đó ở đâu nó ra thì Đức Phật ngài nói rằng nó do cái sự tiếp cận mà ra. Ở đây gọi là xúc. Nhưng mà ở đây mình thấy rằng cái chữ rubesuwaxoa phawoachak ngài Minh Châu dịch là hữu. Thì cái chữ hữu ở đây wifawoanfawoan nghĩa là sanh và diệt đó nó khổ như vậy. Hữu ở đây từ chữ fawa ám chỉ cho sự sanh khởi. Phi hửu wifawa ám chỉ sự biến diệt của các pháp. Chứ còn fawatangha, rồi cái wifawatangha tức là hữu ái và phi hữu ái không có dùng ở đây. Một cái là ái dựa trên thường kiến một cái là ái dựa trên đoạn kiến không có dùng ở chổ này. Mà ở đây chữ fawa và wifawa ám chỉ cho cái sự sanh và diệt của các pháp, làm ơn nhớ dùm cái đó. Rubesutisa wifawoan fawoanchati sau khi thấy được cái fawa, wifawa ở đây có nghĩa là sau khi thấy cái sự sanh và sự diệt trong sắc pháp biến diệt. Những cái chuyện bất toại nó có được từ đâu, nó có được từ cái chổ là người ta chạy theo, người ta thấy các Pháp lúc vầy lúc khác cho nên người ta thích.
[14/02/2022 - 01:58 - tranngocdieu.nt]
 Ở đây cái câu hỏi tiếp theo là những cái rắc rối, cái gì nó là ngọt, cái gì nó là đắng thì ở đâu nó ra đó là do cảm xúc. Ở đây tôi xin dừng ở đây vì tôi biết trong sáng nay tôi cũng không giảng hết được bài kinh này. Bởi vì lý do tôi ham chia sẻ, tôi ham nói quá đi. Nó có những điểm tâm đắc mà tôi không thể không nói. Đó là:
 - Thứ nhất dòng duyên khởi có thể được giải thích bằng nhiều cách. Có thể bắt đầu với vô minh hay bất cứ một mắc xích nào đó trong 12 chi duyên khởi. Đó đây là cái chuyện rất là quan trọng nha. Chuyện này bắt buộc quý vị phải nhớ. Có nghĩa là vòng sanh tử mình là một cái vòng tròn khép kín. Nó giống như một bánh xe đạp vậy đó. Nó tròn vo như vậy nên bất cứ cái điểm nào trên đó cũng có thể là điểm bắt đầu hết. Có thể đối với ông A bà B Đức Phật ngài có cách nói khác nhau. Có người thì Ngài nói rằng khổ bắt đầu từ cái chuyện mình thích cái này cái nọ. Có lúc Ngài nói rằng cái khổ bắt đầu từ mình vô minh trong cái này cái nọ. Rồi có lúc Ngài nói cái khổ bắt đầu từ lúc mình tiếp xúc trần cảnh này, trần cảnh nọ. Đó là cái chuyện thứ nhất mà quý vị bắt buộc phải ghi nhớ cái vòng tròn duyên khởi nó có thể bắt đầu bằng bất cứ cái điểm nào.
 - Và cái điều thứ 2 nữa là tôi xin bà con nhớ rằng từ ngay cái buổi đầu tìm đến Phật pháp nhiều khi chúng ta đã bị ám (tôi cố ý tôi xài cái chữ rất là nặng đó là cái chữ ÁM). Từ buổi đầu học đạo chúng ta đã bị ám bởi những cái định nghĩa rất là căn bản, rất là đại khái, rất là khái niệm. Buổi đầu thì Ok mình không biết gì hết mình rất cần những cái đó. Nhưng mà phải cẩn thận những cái định nghĩa đó về giáo lý coi chừng về lâu về dài nó trở thành ra là một cái khung, một cái lòng, một cái chậu, một chiếc củi nó giam chúng ta ở trong đó. Thí dụ như chữ xúc mình hỏi Phật tử nào có học ba mớ về Vi Diệu Pháp về A Tỳ Đàm mình hỏi xúc là gì họ nói nghe đã lắm. Họ nói xúc có nghĩa là tâm sở xúc, có người kêu là sở hữu xúc, nó vậy đó. Có người nói xúc ở đây là sự gặp gỡ giữa căn, cảnh và thức. Thì định nghĩa như vậy đâu có sai. Cái định nghĩa thứ nhất xúc là tâm sở xúc. Rồi cái thứ hai xúc là sự gặp gỡ giữa căn, cảnh và thức. Hai cái này nó không có sai. Nó khổ chổ đó đó, nó sai thì nó không có sai nhưng mà nó có thể đem ứng dụng một cách hữu hiệu và linh hoạt ở trong đời sống tu học hay không thì cái đó tôi không hứa. Cho nên hồi nãy tôi có nói rằng tôi e rằng sáng nay tôi giảng không có hết bài kinh này là bởi vì tôi phải dừng lại quá nhiều trạm đi. Những cái trạm mà tôi tự cho rằng mình phải có trách nhiệm la làng lên chứ không thể nào tiếp tục để bà con đi hoài cái kiểu xưa giờ được. vậy chữ xúc ở đây là sao? Tôi nhắc lại ai mà viết nhanh viết dùm tôi cái này, cái bàn phím ở bên Châu Âu tôi xài tôi khó chịu quá nó bị chậm quá. Thứ nhất ta hoàn toàn có thể nói cái thế giới này nè, vũ trụ mà mình đang sống này nè nó là thế giới của cảm xúc không sai. Cảm xúc là sao, những cảm thọ đó. Thí dụ như là sáng trưa chiều tối, từ tuổi trẻ cho đến trung niên tuổi già toàn bộ đời sống của mình là đời sống của cảm thọ thôi, nói vậy không có sai. Có nghĩa là đứa bé hồi nhỏ cái gì mà nó thích thì thôi nó vui lắm, còn cái nào mà nó hổng thích thì nó buồn nó khóc nó giãy nó giụa làm mình làm mẩy làm trận làm thượng. Tưởng sao tới hồi nó lớn lên có vợ có chồng có con có cái nó tạo dựng sự nghiệp. Rồi nó lớn lên có cháu nội cháu ngoại cháu cố cháu sơ thì nó vẫn y chang như vậy. Cho nên toàn bộ đời sống này cái chuyện mình đi học hành ra trường mở phòng mạch, mở văn phòng rồi có công ty hãng xưởng, xí nghiệp nhà máy có tùm lum tà la hết. Rồi mình làm giáo hoàng, thủ tướng, tổng thống tất cả nó đều là thế giới của cảm xúc nói vậy

không có sai. Cái thứ 2: hồi nãy tôi nói thế giới này là thế giới của thọ bây giờ tôi sửa lại tôi nói thế giới này là thế giới của tưởng cũng không sai. Tưởng là sao? Tức là những ý niệm, những kinh nghiệm, những hồi ức. Thí dụ như bây giờ hội họa này, âm nhạc này, kiến trúc, văn chương, thơ ca hỏi chứ mấy cái đó không phải tưởng chứ là cái gì nữa. Từ cái chính trị tại sao mà có những ý thức hệ, có những học thuyết này, học thuyết kia. Rồi từ văn hóa, nghệ thuật tùm lum ta la hết thì hỏi cái đó không phải tưởng chứ là cái gì nữa? Cái chuyện mà đứa bé tại sao nó biết bà này là mẹ nó mà không phải là bà kia đó là tưởng chứ là gì nữa? tại sao nó biết đây là sữa cái kia là bình nước lạnh tại sao nó phân biệt đó không phải tưởng chứ là cái gì nữa? Cho nên mình nói thế giới này là thế giới của tưởng cũng không có sai.

Thì ở đây cũng vậy trong chuyện tu hành cũng vậy. Cái chuyện tu hành mình có nhiều cách, mình co1 1001 cách để mình nói về cái đường tu. Thứ nhất mình nói tu có nghĩa là hành trình chuyển hóa từ phàm sang thánh. Thì mình nói tu hành là hành trình tu tập tam học giới, tịnh, tuệ - đúng. Tu tập là cái hành trình tu tập thất giác chi - đúng. Tu tập là cái hành trình tu tập 5 quyền tín, tấn, niệm, định, tuệ - đúng. Là cái hành trình tu tập bát chánh đạo, chánh kiến, chánh tư duy - đúng. Cái gì cũng đúng hết. Và bữa nào mình nổi cơn mình lên mình nói tu hành là cái hành trình giải quyết một chữ thôi, chữ xúc được hay không - được không? Được quá đi chứ. Có nghĩa là tôi chẳng thèm nói gì về tam học giới, định, tuệ hết. Tôi chẳng thèm nói về 37 pháp trợ bồ đề, bữa nào tôi khùng lên tôi nói tu hành nó chỉ giải quyết một chữ xúc thôi nói vậy không có sai là vì sao? Là vì tôi hỏi quý vị một câu thôi nè. Các vị có đồng ý với tôi là mình giữ bát quan trai là mình không có được nghe nhạc đúng không, mình không có ăn chiều đúng không. Rồi hành giả tứ niệm xứ là nên sống ở trú xứ này mà không sống ở trú xứ kia. Cái đó không phải xúc chứ còn cái gì nữa. Là mình tránh những cái xúc không có cần thiết. Trời ơi nó khổ quá mà trong khi xúc mình định nghĩa xúc là tâm sở xúc nó không có trật nhưng mà đem xài không có được. Nó khô quá, nó máy móc quá. Hiểu như vậy thì cũng phải khó lắm tôi không có chê cái định nghĩa đó nhưng mà trong cái đời sống tu tập thực tiễn mà mình chỉ biết có một cái định nghĩa như vậy thì nó khổ lắm trong khi lời phật nó hay vô cùng tận. Cho nên mình cứ nhớ ở đây có nhiều cách để mình nói tới Phật pháp ở chỗ này lắm. Thì mình nói tu tập là hành trình giải quyết một chữ xúc thôi có nghĩa là sao? Khi mà mình không sát sanh thì mình tránh những cơ hội để mình có thể sát sanh. Khi mình không có trôm cắp, tà dâm, nói đối, uống rượu thì mình tránh những cơ hội để cho tâm tư mình mình nó phải tiếp cận với những cái cảnh có thể gợi ý cho mình sát sanh, trộm cắp, tà dâm, nói dối, uống rượu. Khi một vị tỳ kheo được Đức Phật ngài dạy rằng: Nhớ nha không có giữ đồ ăn buổi chiều nha, không có giữ y dư nha. Một tỳ kheo nguyên thủy không có giữ bất cứ thứ gì được xem là tài sản như là vàng bạc, châu báu, đất đai, nhà cửa, ruộng vườn, gia xúc v.v.. và v.v...Khi mà Đức Phật ngài cấm vị tỳ khoe không được thế này không được thế kia có nghĩa rằng Ngài đang dạy vị tỳ kheo nên tránh những cái xúc nào. Xúc này hiểu theo nghĩa nào cũng được, xúc này hiểu nghĩa A tỳ đàm cũng được đó chính là tâm sở xúc. Tức là mình không để cho cái tâm mình nó biết nhiều về một số cảnh sắc mà vị tỳ kheo không nên biết. Có những cái cảnh thinh mà vị tỳ kheo không nên biết, không nên để cho nó xảy ra. Cảnh khí, cảnh vị cũng vậy tại sao mà mình thấy mình giữ bát quan trai mình không được sức dầu thơm. Mình thấy rõ ràng khí xúc ở đây mình có hạn chế rồi đó. Tại sao mình không có nghe nhạc. Ở đây mình thấy là về cái nhĩ môn ở đây là rõ, cái nhĩ xúc ở đây rõ ràng có hạn chế, có giới hạn rồi đó là tại sao? Là vì mình có hạn chế cái xúc thì dĩ nhiên nó dẫn đến việc hạn chế cái thọ. Xúc ở đây có nghĩa là mình cứ thoải mái thì cái thọ nó cũng xuất hiện thoải mái. Chứ thoải mái ở đây có nghĩa là gì, có nghĩa là lúc khổ, lạc, ưu, hỷ, xả. Rồi cái xúc ở đây có nghĩa là mình có thể để cho con mắt mình làm việc thoải mái, lỗ tai mình làm việc thỏi mái, lỗ mũi làm việc thoải mái. Như vậy thì còn gì là tu nữa, cho nên chuyện tu ở đây nếu cần thì mình có thể nói mình tu có nghĩa là mình làm việc với mỗi chữ xúc mà thôi. Còn cái chuyện mà mình nói rằng tôi tu bát chánh đạo, tôi tu thất giác chi nó không có sai. Đó là một cách nói thôi. Thí dụ như ở đây có Thiện Nhân họ có gợi ý cho tôi thân hành là hơi thở, khẩu hành là tâm ý v.v...Nói gì thì nói đi nữa chúng ta phải nhìn nhận rằng mình tu hành là mình giải quyết một vấn đề cũng được, giải quyết một vấn đề thôi. Tôi còn nhớ tôi dùng cái ví dụ đó là chiếc xe 18 bánh hay là chiếc xe đạp thì trong lúc nó đang đi trên đường thì cái phần bánh xe mà nó tiếp xúc với đường nó không có bao nhiêu hết. Thì toàn bộ đời sống của mình ấy dầu

mình là giáo hoàng hay mình là một thằng ăn mày thì cái mối liên hệ giữa đời sống của mình nó nằm ở đâu. Mình nhiều cách nói lắm nhưng mà có mộ cách nói dễ thấy nhất đó là cái hơi thở. Tôi nhắc lại giáo hoàng là chiếc xe 18 bánh, cái thàng ăn mày chỉ là chiếc xe đạp thôi. Nhưng mà 2 chiếc xe đó, 2 con người đó có điểm giống nhau đó là cái phần mà nó tiếp xúc với đường nó có chút xíu à. Mình cũng vậy. mình nói mình là cái này cái kia ghê gớm, mình là thánh, mình là phàm, mình là sang, mình là hèn, là ngu, là trí, là nam, là nữ tùm lum hết. Nhưng thật ra vấn đề của mình chỉ là vấn đề của xúc thôi. Giải quyết được cái xúc là giải quyết được toàn bộ. Mà hồi nãy tôi nói rồi khi mà mình có thể nói thế giới này là thế giới của tưởng, thế giới này là thế giới của xúc, thế giới này là thế giới của thọ thì điều đó hoàn toàn có nghĩa rằng thì là cuộc tu nó có thể chỉ là cái hành trình giải quyết một chữ thôi đó là chữ xúc, chữ thọ, chữ tưởng, chữ tư. Ở đây các vị học A tỳ đàm các vị thấy chữ tư ở trong A tỳ đàm nó ghê gớm dễ sợ lắm. Tư là 3 hành mà quý vị. Có nghĩa là thay vì mình không biết đạo mình chỉ cắm đầu ở trong phi phúc hành. Nhưng mà tới hồi mình biết đạo rồi thì mình hiểu thêm là không phải chỉ có phi phúc hành không mà nó còn có phúc hành rồi bất động hành. Đâu phải tới đó nó hết đâu nó còn giải thoát hành nữa. Có nghĩa là mình không chỉ biết là mình biết có đam mê trong trần cảnh bất thiện. Mình biết rằng không phải chỉ có cái thiện dục giới thiện sắc giới để mà tái sanh về cái cõi lành ngũ uẩn. Và cũng không phải chỉ có thiện vô sắc giới sanh về cõi vô sắc mà nó còn có cái niềm đam mê nữa là niềm đam mê của hành giả tu thiền quán. Đó là sự nhàm chán. Đam mê ở đây trong trường hợp này thì tôi lại có ý tôi nói ngược có nghĩa là sự nhàm chán ở trong 3 cõi.
[15/02/2022 - 02:17 - tranngocdieu.nt]
Có nghĩa ở trên đời này khi Phật chưa ra đời thì nó chỉ có 3 hạng thôi. Đó là cái hạng chìm sâu trong ác pháp. Hạng thứ 2 là chìm sâu trong 5 uẩn. hạng thứ 3 là chìm sâu trong tứ uẩn, tức là vô sắc. Tức là phúc hành, phi phúc hành và bất động hành. Đức Phật ra đời là thêm hạng người thứ 4 là nhàm chán hết 3 hành. Là vì từ đâu? Là vì họ chấm dứt hoặc là hạn chế vô minh trong tứ đế. Tại sao tôi nói quá là dài dòng. Chấm dứt hoặc hạn chế là sao? Chấm dứt là Thánh nhân A la hán, còn hạn chế ở đây có hai là phàm phu hoặc là Thánh hữu học là hạn chế vô minh trong tứ đế. Với một người gọi là không còn hoặc chỉ còn ít vô minh trong tứ đế thì họ không có cơ sở gì, không có lý do gì để mà tiếp tục huân tập 3 hành hết - sợ lắm. Tôi nhắc lại tại sao mình thấy cái cõi người của mình mình thấy trăng sao, hoa lá nó hấp dẫn, tại sao? Tại vì cái nghiệp ái dục giới nó đưa mình tái sanh vô cảnh này tự nhiên mình thích. Giống như đầu hôm 9h tối, tôi nói hoài 9h tối mình đang là một công tử, một thiếu gia, một cô chiêu cậu ấm sung sướng rồi mình thích xe cộ hàng hiệu tùm lum hết. Thích những chuyến đi nước ngoài du lịch ăn chơi hưởng thụ. Nhưng mà đầu hôm như vậy sáng mai lúc rạng sáng chúng ta tắt thở đầu thai vào làm một con chuột cống ở trong bệnh viện thì sao? Khi mà con chuột đó nó được mẹ sanh ra rồi, đối với nó bây giờ xe cộ, hàng hiệu, những chuyến đi với bạn bè trong nước ngoài nước nó không còn quan trọng nữa. Mà lúc bấy giờ do cái nghiệp nó khiến cho con chuột cống cái mà nó thích là những món đồ dơ ở trong bệnh viện. Tôi kể mà tôi còn rùng mình. Cho nên mình thya61 cuộc đời này nó đẹp là vì sao? Là bởi vì cái nghiệp nó đẩy mình vô trong cái bối cảnh, cái hoàn cảnh đó, cái môi trường đó và mình bắt buộc mình phải thích nó. Chồn cáo phải thích hang. Chim cú chim ục phải thích ăn chuột. Tôi nhớ bên Nhật bổn có câu chuyện rất là thú vị. Đó là buổi trưa đó có một vị sơn thần (sơn thần là ông thần trong núi) ổng nhìn thấy một cô gái giữa một khu rừng vắng, cổ lột bỏ xiêm y để cổ trầm mình trong nước cổ tắm. Thì cái ông sơn thần ổng nhìn cổ và ổng nghĩ: Không biết những cái thằng đực nó nhìn cái này nó thích cái gì ổng không tưởng tượng được. Thì ổng nói chắc mình phải nhìn kỹ mình mới thích. Thì ổng mới mon men lại gần, ổng sợ cổ phát hiện ra cho nên ổng mới hóa hiện thành con chim heo (chim heo là loài chim ăn chuột) để ổng lại gần cổ ổng coi cổ tắm để ổng tìm hiểu tại sao đàn ông thích đàn bà. Khi mà ổng hóa thân thàn con chim ục đó thì sao? Cái ổng bận tâm không phải là cô gái nữa mà là mấy con chuột nó đang chạy ở trong bụi. Ổng thấy không được rồi. Mình muốn thích phụ nữ mà mình mang cái thân của con chim ục không có được. Cái ổng mới rùng mình ổng nghĩ rằng phụ nữ là phải thích hoa lá cành, đàn ông là con ong, con bướm. Thôi thì mình hóa thành con ong, con bướm đi. Mà nó khổ một chổ khi mà ổng hóa thành con bướm thì cái ổng bận tâm không phải là mấy con chuột như hồi nãy nữa, mà cũng không phải là cô gái đang trầm mình trước mặt nữa mà là

những cái bông hoa. Nó khổ như vậy, cái ổng mới suy nghĩ bây giờ trên đời này ai là người có thể enjoy có thể thưởng thức được cái vẽ đẹp của phụ nữ đây? Nghĩ tới nghĩ lui thì ổng thấy chỉ có nước làm cái thằng thanh niên thôi. Thì đúng - khi mà ổng rùng mình ổng biến thành một chàng thanh niên, đúng là ổng mới thưởng thức được cái vẻ đẹp hoàn mỹ trên cái người nữ mà đang tắm dưới suối. Cái câu chuyện ày nó sâu vô cùng, nó sâu ở chổ nào? Có nghĩa là trong hình hài của con chim ục thì người ta chỉ có thích chuột thôi. Trong hình hài của con ong con bướm người ta chỉ có thích bông hoa thôi. Phải trong hình hài một con người đó thì người ta mới thích được nhau. Chàng mới tìm đến nàng và nàng mới tìm đến chàng được. Cái câu chuyện nó sâu ở chổ đó đó. Có nghĩa là do cái nghiệp mình, mình tạo ra cái nghiệp gì? Thiện hay là ác cái nghiệp đó nó đẩy mình vào những hoàn cảnh, những điều kiện , những môi trường, những bối cảnh sống đặc biệt nào đó. Và cũng chính vì cái nghiệp nó đẩy mình vô đó cho nên mình phải thích nó. Chẳng hạn như bây giờ mình là người Ý đi mình ăn uống, ăn Pizza, ăn mì Spaghetti, mình trèo lên chiếc Gondola ở trong Venice mình thấy chuyện đó rất là bình thường.

[17/02/2022 - 12:04 - tranngocdieu.nt]

trong thành phố nổi đó. Nhưng nếu mình là người Việt Nam thì mình phải ăn củ co, củ súng, ăn mắm sống. Rồi mình ăn chao, mình ăn uống theo kiểu Việt Nam. Rồi mình chèo xuồng giữa một cánh đồng chim ở miền Tây Nam Bộ mình thấy nó mới đã nha. Chứ còn chèo lên chiếc Gondola hay chèo lên chiếc Kayak của Âu Mỹ nó không có sướng. Cho nên nói cái gì cũng đổ do nghiệp thì không nên, nhớ nha. Nhưng mà ở đây tôi đang nói cái quan hệ giữa khuynh hướng tâm lý của mình cộng với cái tiền nghiệp, cái túc duyên quá khứ. Thì nó nhiều lắm chứ không phải chỉ có một cái nghiệp không đâu. Nhưng mà có một điều chúng ta phải nhớ rằng sở dĩ chúng ta thấy cái này ngọt, cái kia nó đắng là bởi vì sao? Là vì bd6n cạnh cái khuynh hướng tâm lý bản thân nó còn là sự tác động của tiền nghiệp quá khứ và cái điều kiện sống chung quanh. Như thời chiến, thời mà trước năm 75 có những chuyên gia nước ngoài như là Trung Quốc, Nga họ qua miền Bắc họ làm việc lâu ngày thì họ cũng có cách sinh hoạt như người Bắc. Trong Nam có những sĩ quan quân đội người Úc, người Đại Hàn, người Mỹ, người Thái Lan, người Canada. Họ vô trong miền Nam làm việc lâu ngày họ cũng ăn uống sinh hoạt giống như người miền Nam vậy đó. Rồi tới lúc mà sau biến cố 75 người Việt Nam mình đi xa xứ. Mình với da vàng, mũi tẹt mình từ trong nước mình đi ra nước ngoài thì mình từ từ mình giống ngược lại những người ngoài này, đấy là sao? Là vì cái môi trường, bối cảnh, cái hoàn cảnh, những diều kiện sống nó khiến cho người ta phải như vậy đó. (Xong).

XIN LƯU Ý:
ĐÂY CHỈ LÀ BẢN CHÉP NHÁP
CHƯA ĐƯỢC SƯ GIÁC NGUYÊN HIỆU ĐÍNH.
QUÝ PHẬT TỬ TẠM THỜI CÓ THỂ DÙNG LÀM
TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU CHO RIÊNG MÌNH.
XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN.

www.toaikhanh.com

TOAIKHANH.COM